МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім. В.Г.КОРОЛЕНКА

ХРОНІКА ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ім. В.Г.Короленка

Інформаційний бюлетень
2007 р. Вип. 1(33)

Харків ХДНБ 2007

ББК 4734 (4Укр) 751.152я5
УДК 020
Х94

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка: Інформ. бюл. 2007. Вип. 1(33) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад.: О.П.Куніч, А.М.Перепеча. – Х., 2007. – 26 с.

Видання висвітлює події, що відбулися у ХДНБ ім. В.Г.Короленка впродовж січня-березня 2007р.

Укладачі: Олена Петрівна Куніч
Алла Михайлівна Перепеча

ПЕРЕДМОВА

Бюлетень висвітлює основні події, що відбулися в інформаційній, науковій, культурно-просвітницькій та інших сферах діяльності ХДНБ ім. В.Г.Короленка у січні-березні 2007 р. Подано відомості про видавничу продукцію бібліотеки, статті співпрацівників.

Укладачі висловлюють подяку працівникам структурних підрозділів бібліотеки за сприяння у підготовці бюлетеня.

Довідки та пропозиції стосовно видання просимо надсилати на адресу:

61003, Харків, ДСП, пров. Короленка, 18
ХДНБ ім. В.Г.Короленка, науково-методичний відділ.

Тел.: (057) 731-32-27
Факс: (057)731-11-01
E-mail: nmo @ korolenko. org. ua.

Більш оперативну інформацію про поточні події життєдіяльності бібліотеки, що відбулися чи стануться незабаром, можна отримати на Web-сайті ХДНБ ім. В.Г.Короленка за адресою: http: //korolenko. kharkov. com.

1 ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. В.Г.КОРОЛЕНКА: ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАРІ (СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ)

СІЧЕНЬ

6 січня. Відділ україніки оформив книжкову виставку ***"Твоя пісня, твоя мова",*** присвячену 165-річчю від дня народження українського письменника ***Василя Семеновича Мови*** (1842–1891). Експонувалися поетичні, прозові, драматичні твори В.С.Мови, публікації про життєвий і творчий шлях славетного письменника з Кубані, творчість якого, на жаль, залишається мало дослідженою.

9 січня. У великому читальному залі відбувся вечір духовних піснеспівів ***"Зірка ясна над вертепом увесь світ осіяла",*** який був приурочений до свята Різдва Христового. Колядки, щедрівки, різдвяні пісні на музику Бортнянського, Трубачова, Крилова, Чеснокова пролунали у виконанні чоловічого хору Харківської духовної семінарії, хорів Свято-Олександрівського і Свято-Покровського храмів.

10 січня. На загальних зборах колективу ХДНБ ім. В.Г.Короленка було представлено ***нового директора бібліотеки – Валентину Дмитрівну Ракитянську*** (до цього вона займала посаду директора Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки). Збори проходили за участю заступника міністра культури і мистецтв України О.Г.Шокало-Бенч та заступника начальника управління культури Харківської обласної державної адміністрації В.Д.Холодок. Заступник міністра ознайомила колектив з наказом міністерства щодо нового призначення В.Д.Ракитянської, зупинилася на пріоритетах бібліотечної політики країни тощо, після чого новопризначений директор виклала своє бачення перспектив розвитку ХДНБ ім. В.Г.Короленка, висловила подяку Л.П.Незнамовій, котра до цього очолювала одну із найбільших бібліотек країни впродовж майже двадцяти років.

• Цього ж дня Є.С.Стогній, патентний повірений, співробітник відділу технічної літератури прочитав лекцію на тему ***"Захист інтелектуальної власності та малий бізнес"*** для спеціалістів заводу паливної апаратури.

11-13 січня. Директор бібліотеки В.Д.Ракитянська перебувала у Києві, де брала участь у нараді з питань планування та кооперування роботи національних і державних наукових бібліотек Міністерства культури і туризму України на 2007 рік.

12 січня. Відкрилася книжкова виставка ***"Яскравіше легенди"***, присвячена 100-річчю від дня народження видатного конструктора ракетної техніки **С.П.Корольова.**

14 січня. Організована книжкова виставка ***"Філософія традицій"***: до 125-річчя від дня народження **Івана Огієнка.** На ній було представлено понад 400 видань, які висвітлюють різні аспекти громадської, просвітницької та релігійної діяльності видатного патріота України.

15 січня. У читальному залі відділу іноземної літератури відкрито тематичну виставку ***"Комедіограф "Великого століття"***, присвячена 385-річчю від дня народження видатного французького драматурга **Ж.-Б. Мольєра.**

• На замовлення Харківської медичної академії післядипломної освіти відділом технічної літератури проведено день інформації на тему ***"Медичне обладнання для хірургічних операцій".***

18 січня. У Німецькому читальному залі відкрилася книжкова виставка з проблем сучасної євроінтеграції в Німеччині "***Grenzen und Horizonte der EU: zum Beginn der deutschen EU-Ratsprasidentschaft".***

19 січня. На книжковій експозиції ***"Ідея української соборності: пошук крізь віки"***, яка відкрилася, демонструвалося понад 300 документів, що в історичному аспекті висвітлюють проблематику української соборності.

•Цього ж дня на запрошення Харківського художнього музею працівники відділу україніки взяли участь у презентації книги відомого українського мистецтвознавця і художника Сергія Побожія **"Петро Левченко і Сумщина"**. Ця книга присвячена творчості та зв'язкам

із Сумщиною харківського майстра живопису, графіки та інтер'єрних композицій **Петра Олексійовича Левченка** (1856–1917).

31 січня. Відбулися загальні збори трудового колективу ХДНБ ім. В.Г.Короленка. Йшлося про підсумки роботи бібліотеки за 2006 р., розглядалися поточні та перспективні завдання її розвитку. Виступили керівники усіх структурних підрозділів, Л.П.Незнамова – колишній директор та новопризначений – В.Д.Ракитянська. Заступник директора В.В.Мірошникова оголосила проект рішення зборів, розроблений комісією.

31 січня - 1 лютого. Колектив відділу технічної літератури брав участь у 4-й Міжнародній конференції ***"Сотрудничество для решения проблемы отходов"***, яка була організована Незалежним агентством екологічної інформації та ХНЕУ за сприянням Українського науково-дослідного інституту екологічних проблем та Центру управління промисловими відходами, і проводилася у Харківському національному економічному університеті (ХНЕУ). В заході також брали участь представники підприємств різних форм власності, наукових і проектних організацій, ВУЗів, фінансових установ, лізингових компаній, владних структур, ЗМІ (майже 300 фахівців із 12 країн).

Працівники відділу технічної літератури, які вже третій рік поспіль беруть участь у таких конференціях, підготували розгорнуту виставку науково-технічної літератури. На ній було представлено понад 800 документів (описи винаходів України та Росії, книги, журнальні статті, нормативно-технічна документація, видання іноземними мовами) за темою заходу. Підготовлено друкований каталог виставки ***"Утилізація відходів",*** який містить інформацію про видання, що надійшли до бібліотеки у 2001–2006 роках. Каталог одержали учасники конференції.

Бібліотека отримала в дар кілька комплектів журналів, книжкові видання, у т.ч. публікації видавництва економічного університету "ИНЖЕК", серед яких були матеріали 4-ї Міжнародної конференції «Сотрудничество для решения проблемы отходов». Поряд з тезами доповідей та повідомлень, у цих матеріалах подано інформацію про послуги, що їх надає відділ технічної літератури.

31 січня. У відділі україніки відбулися краєзнавчі читання ***"Ювілеї та образи Харківського університету".*** Декан історичного факультету Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна, доцент С.І. Посохов зробив огляд ювілейних видань з історії університету (дореволюційних, радянських часів та сучасних), зазначивши їхні позитивні й негативні сторони.

ЛЮТИЙ

1 лютого. У відділі україніки оформлено книжкову виставку ***"Українська національно-державна символіка: традиції та новації".*** Відвідувачі мали нагоду ознайомитися з давніми геральдичними традиціями українського народу, з історією формування, глибинними змістом і використанням офіційних символів України – герба, прапора, гімну.

2 лютого. Завідувачка відділу україніки Н.І.Полянська брала участь у засіданні комісії з питань топоніміки та охорони історико-культурного середовища м. Харкова, у складі якої вона працює вже декілька років.

- У рамках діяльності по підвищенню кваліфікації персоналу ХДНБ ім. В.Г.Короленка, розпочалися заняття на курсах комп'ютерної грамотності ***"Базовий курс роботи з комп'ютером та основи роботи в мережі Інтернет"*** при Харківському національному технічному університеті "ХПІ" (центр Інтернет ІАТР-2). Навчалися працівники з різних структурних підрозділів бібліотеки (ВІЛ, ВТЛ, ВСК, ВЗФ, ВОЧ, НМВ): О.М.Кузенкова, К.О.Жабко, В.Г.Прохорова, В.В.Колесник, А.В.Підгайна, Н.І.Борисенко, М.М.Чегринець, Л.А.Зозуля, М.С.Оріхова, Н.П.Осадча. Організаційне забезпечення навчання здійснювала Н.П.Борисенко, головний бібліотекар науково-методичного відділу.

5 лютого. В.Д.Ракитянська, директор бібліотеки та Н.К.Фірсова, заст. директора на запрошення адміністрації муніципальної галереї "АВЕК", взяли участь у презентації експозиції документів з питань голодомору в Україні з архівних фондів служби безпеки країни.

• Цього ж дня у читально-експозиційному залі відділу рідкісних видань і рукописів відкрилася виставка ***"З особового фонду Дмитрія Кедріна. До 100-річчя з дня народження поета"***. На ній були представлені матеріали, пов'язані з життям і творчістю видатного російського поета **Дмитрія Борисовича Кедріна** (1907–1945), у т.ч. – з українськими сторінками його життя. Особливе місце займали автографи творів Д.Кедріна 1943–1945 рр. Зокрема, – автографи плану ненаписаної історичної поеми або роману у віршах "Папесса Іоанна", останнього листа (від 3 серпня 1945 р.); вітальна телеграма з приводу визволення Харкова від німецької окупації, надіслана другові, харківському письменнику Григорію Литвику. Експонувалися також рідкісні фотопортрети поета, родинні фотографії, а також автографи віршів видатного українського поета Володимира Сосюри – друга родини Кедріних. Названі документи у 1980-тих роках було передано до ХДНБ ім. В.Г. Короленка Людмилою Іванівною Кедріною, вдовою поета.

Телевізійна презентація ювілейної виставки відбулася на каналі "Перша столиця" (телепередачі від 17 та 18 лютого 2007р.).

6 лютого. У читальному залі бібліотекознавства відбулася міжвідомча бібліотечна нарада. Обговорювалися стан та перспективи взаємодії бібліотек м. Харкова у методичній, науково-дослідній та інформаційній діяльності. Нарада проводилася в межах діяльності секції науково-методичної роботи, організованої ХДНБ ім. В.Г.Короленка в 1997 р. при Харківському бібліотечному товаристві. Керівник – О.П.Куніч, зав. науково-методичним відділом.

Учасники наради – керівники методичних служб найбільших харківських бібліотек різного відомчого підпорядкування (ХДНБ ім. В.Г.Короленка, ЦНБ Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна, Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки, обласних бібліотек для юнацтва та для дітей, наукової медичної бібліотеки, Фундаментальної бібліотеки Харківського національного аграрного університету та інших), представники навчально-методичного центру підвищення кваліфікації працівників культурно-освітніх закладів, обласного науково-методичного інституту безперервної освіти, а також громадських бібліотечних об'єднань – проаналізували підсумки методичної роботи у 2006 році. Було обговорено "Зведений план науково-методичної діяльності бібліотек-головних методичних центрів та громадських бібліотечних об'єднань Харкова на 2007 рік" (він

представлений на веб-сайті ХДНБ ім. В.Г.Короленка), який розробили методисти ХДНБ разом з працівниками інших бібліотек. Особливої уваги надавалося методичним заходам, що проводитимуться у м. Харкові (колегіально та в рамках окремих методичних об'єднань), а також за його межами з ініціативи Міністерства культури і туризму України, бібліотек всеукраїнського значення та інших установ.

Розглядалися завдання та організаційно-методичне забезпечення корпоративної БД "Бібліотечна справа: Зведений каталог нових надходжень до бібліотек м. Харкова", створення якої розпочато у поточному році харківськими бібліотеками з ініціативи ХДНБ ім. В.Г.Короленка. Доповідач – Л.В.Глазунова, головний бібліотекар науково-методичного відділу. Присутнім був представлений проект положення означеної бази даних, технологія її організації.

Проблематику всеукраїнських та регіональних досліджень, які проводитиме ХДНБ ім. В.Г.Короленка у 2007 р. за участю бібліотек України та м. Харкова, висвітлила Л.М.Багрянцева, зав. відділом організації науково-дослідної роботи. Н.М.Кучерява, заст. директора, зупинилася більш детально на методиці проведення регіонального дослідження "Електронні каталоги наукових бібліотек Харкова: ефективність використання та напрямки удосконалення".

Учасники наради ознайомилися з виставкою видань харківських бібліотек, присвячених питанням бібліотечної справи за 2006 рік. Виставку до цього заходу підготували працівники читального залу бібліотекознавства.

- На веб-сайті бібліотеки відбулася презентація нового 6-титомного видання, що надійшло до фонду, ***"Золота книга української еліти"*** та його електронного аналога. Видання містить інформацію про видатних громадських та державних діячів сучасності, політиків, освітян, науковців, керівників провідних підприємств, діячів культури та мистецтва, меценатів.

7 лютого. На замовлення туристичного агентства "Ома" відділ україніки провів день фахівця для екскурсоводів, де було прочитано лекцію з краєзнавчої бібліографії, організовано виставку-перегляд видань з історії Харківщини, огляд літератури та консультації з питань використання краєзнавчого фонду бібліотеки.

8 лютого. На запрошення адміністрації Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна, директор ХДНБ ім. В.Г.Короленка В.Д.Ракитянська, заст. директора Н.М.Кучерява та зав. відділом рідкісних видань і рукописів І.Я.Лосієвський взяли участь у презентації видання, присвяченого бібліотеці одного із найстаріших в Україні університетів: ***Березюк Н.М. Библиотека Харьковского национального университета имени В.Н.Каразина за 200 лет (1805–2005) / Н.М.Березюк, И.Г.Шевченко, Р.П.Чигринова. –Х.: Тимченко, 2006. – 390 с.***

На презентації були присутні науковці, представники бібліотечної громадськості міста. Укладачі видання зазначили, що це видання є першою, хронологічно найбільш повною історією бібліотеки добре знаного і авторитетного університету. В контексті історії вузу, розвитку українського бібліотекознавства, з використанням попередньої історіографії та архівних документів, відтворено основні етапи становлення і розвитку бібліотеки, визначено її місце у діяльності закладу, в культурному житті Харкова. Чимало сторінок видання присвячено творчій співпраці університетської бібліотеки з ХДНБ ім. В.Г.Короленка.

- Відділ масової роботи організував зустріч "за круглим столом", де обговорювалася тема ***"Культура Слобідського краю: вчора, сьогодні, завтра"***. У заході брали участь М.П. Годунов, керівник НКО російської культури, В.М.Цицарєв, голова Харківського союзу колективів і майстрів російської народної творчості, С.М.Коновалов, депутат Харківської обласної ради, І.В.Щербіна, ст. науковий співробітник історичного музею, викладачі харківських та російських вузів, зокрема Воронезької академії мистецтв.

9 лютого. На засіданні ради завідуючих відділами при директорі підбивалися підсумки роботи структурних підрозділів бібліотеки за 2006 рік. Доповідач – Л.Р.Галюк, головний бібліотекар науково-методичного відділу. З доповненнями виступили представники адміністрації бібліотеки та керівники відділів.

12 лютого. В Австрійській бібліотеці відкрилася книжкова виставка про творчість видатного австрійського письменника **Йозефа**

Рота:*"Joseph Roth:Werke und Uberzetzungen im Bestand der Osterreich-Bibliotek"*

14 лютого. У відділі україніки відбулися краєзнавчі читання за темою ***" Харківські сторінки у творчості піаністки М.В.Юріної".*** С.Б.Шоломова, бібліотекар відділу рідкісних видань і рукописів розповіла про гастролі в Харкові **Марії Веніамінівни Юріної** (1889–1970), про харківських друзів видатної піаністки та педагога тощо.

- Співробітники відділу технічної літератури провели для спеціалістів Харківського центру серцево-судинної хірургії день фахівця на тему ***" Засоби хірургічного лікування дисплазій player кулькових суглобів".***

15-16 лютого. Директор бібліотеки В.Д. Ракитянська брала участь у розширеному засіданні Колегії Міністерства культури і мистецтв України, на якому підбивалися підсумки діяльності закладів культури за минулий рік та обговорювалися пріоритетні напрямки діяльності у поточному році. На секційному засіданні бібліотечної громадськості, що відбулося у Державній історичній бібліотеці, Валентина Дмитрівна виступила з презентацією ХДНБ ім. В.Г.Короленка як закладу культури всеукраїнського значення

16 лютого. Завідувачка відділу україніки Н.І.Полянська та головний бібліотекар О.М.Дмитрієва взяли участь у засіданні Вченої ради історичного факультету Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна. Вони розповіли науковцям про Регіональний інформаційний портал "Харківщина", який створено в ХДНБ ім. В.Г.Короленка, та звернулися до присутніх з пропозицією співпраці щодо поповнення його новими матеріалами з історії краю.

17 лютого. Відбулися урочисті заходи з нагоди 70-річчя від дня народження **Алли Михайлівни Перепечі,** співпрацівника науково-методичного відділу Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка. Ювіляра тепло вітали представники адміністрації бібліотеки, колеги з різних відділів. Багато уваги було приділено висвітленню трудової біографії А.М. Перепечі.

Алла Михайлівна віддала бібліотеці 48 років свого життя. По закінченні Харківського бібліотечного інституту (1959 р.) пройшла

довгий шлях становлення, розвитку і визнання як високоосвіченого професіонала бібліотечної справи. Алла Михайлівна працювала бібліотекарем у відділі обслуговування і фондів, потім у патентному відділі, довідково-бібліографічному, обробки та каталогів. З набуттям досвіду практичної роботи та з ростом професійної майстерності Перепечу було переведено до науково-методичного відділу (1963 р.) на посаду методиста. Згодом вона очолила цей відділ (1976 р.), керувала комплексом методичної допомоги бібліотекам Східної України, а також усієї республіки з питань формування, організації використання та популяризації фондів технічної літератури (згідно з профілем роботи ХДНБ ім. В.Г.Короленка як методичного центру всеукраїнського значення), багато років була куратором бібліотек Дніпропетровської області.

Професійна ерудиція, надзвичайна працездатність, природній талант аналітика та дослідника, сприяли тому, що А.М.Перепеча була призначена заступником директора бібліотеки з наукової роботи (1978 р.). На цій відповідальній посаді вона сумлінно працювала 16 років. Як авторитетний фахівець, Алла Михайлівна брала участь в роботі Колегії Міністерства культури, об'єднаної науково-методичної ради та інших колегіальних органах управління бібліотечною справою. Під керівництвом Перепечі на базі бібліотеки проводилися науково-практичні конференції (всесоюзні, всеукраїнські, регіональні), семінари, наради, практикуми. Вона репрезентувала наукові розробки короленківців
на чисельних зборах бібліотечної громадськості, які проходили в УРСР та в СРСР, активно публікувалася в республіканському збірнику "Бібліотекознавство і бібліографія", в журналах "Библиотекарь", "Соціалістична культура" та інших виданнях.

З 1994 р. А.М.Перепеча плідно працює у науково–методичному відділі. У центрі її уваги – історичні розвідки в галузі бібліотечної справи Харківщини, дослідження розвитку науково-методичної діяльності ХДНБ ім. В.Г.Короленка у різні історичні періоди. Наслідком її пошукової діяльності та результатом співпраці з російськими колегами стала збірка матеріалів "Бібліотекознавець Любов Борисівна Хавкіна: харківський період діяльності (1888–1918)" (Х., 2004). А.М.Перепеча знана як автор багатьох публікацій в українських, зарубіжних періодичних виданнях та наукових збірках, присвячених історії розвитку першого в країні відділу бібліотекознавства (створений при Харківській громадській бібліотеці

у 1903 р.), науково-методичній роботі бібліотеки. Результатом її дослідницької діяльності є видання першого випуску каталогу "Документи з бібліотекознавства, бібліографознавства та книгознавства у фонді Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка (1859–1917)". Він містить близько 400 описів раритетних видань і не має аналогів у країні. Дослідження триває. За його результатами формується електронна база даних, що відтворює наявні у бібліотеці документально-інформаційні ресурси з питань бібліотечної справи. Алла Михайлівна є одним із укладачів інформаційного бюлетеня "Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка", який виходить друком з 1998 р.

Загалом у творчому доробку ювіляра понад 40 публікацій – методичних та методико-бібліографічних посібників, наукових збірок, бібліографічних покажчиків, статей у професійних наукових збірниках, періодичних та інших виданнях.

В урочистій обстановці А.М.Перепечі було вручено ***Почесну грамоту Міністерства культури і туризму України*** за вагомий особистий внесок у розвиток бібліотечної справи країни. Заслужену нагороду вона отримала за поданням директора та зборів трудового колективу Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка.

Знаменній події – 70-річчю від дня народження А.М.Перепечі, була присвячена виставка у читальному залі бібліотекознавства ***"Подвижник бібліотечної справи: до ювілею А.П. Перепечі, ветерана ХДНБ ім. В.Г.Короленка",*** на ній експонувалися публікації ювіляра, видання, що висвітлювали його життєвий, творчий шлях тощо.

19 лютого. Н.П.Борисенко, головний бібліотекар науково-методичного відділу відвідала Центральну наукову бібліотеку Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна, ознайомилася з організацією планування та звітності бібліотеки, з порядком первинного обліку роботи структурних підрозділів книгозбірні, зокрема організацією автоматизованого обліку за допомогою АІБС "Liber media "Читач" тощо.

20 лютого. У залі нових надходжень відбулася читацька конференція ***"Проблеми ОУН-УПА в сучасній історіографії".*** Учасники конференції, політичні та громадські діячі, науковці обговорювали напрямки діяльності цих організацій в роки Великої Вітчизняної війни через призму сучасної історіографії. Виступив О.Д.Михальов, депутат

Верховної Ради України, В.Г.Алексєєв, депутат обласної Ради, представники культурологічної організації "Спадщина". Робота конференції широко висвітлювалася засобами масової інформації.

• Працівники бібліотеки взяли участь у семінарі ***"Методика інформаційно-бібліотечного пошуку",*** який проводився у межах курсів комп'ютерної грамотності на базі Харківського національного технічного університету "ХПІ", в Центрі ІАТР-2. Проводила семінар Л.І. Філіпова, декан факультету документознавства та інформаційної діяльності Харківської державної академії культури.

21 лютого. У відділі масової роботи оформлена книжкова виставка ***"Мова – духовна основа нації: До Міжнародного дня рідної мови",*** на якій представлено понад 300 документів**.**

• У відділі україніки відкрилася виставка "Майстер нової епохи", присвячена 120-річчю від дня народження режисера-реформатора української сцени Леся Курбаса (1887–1937). Представлені на ній документи висвітлюють життєвий і творчий шлях видатного діяча української культури, особливо його кульмінаційний період, пов'язаний з Харковом. Великий інтерес у користувачів викликали мистецькі журнали, що виходили друком у Харкові в 1920–1930 рр., та видання української діаспори, присвячені театру "Березіль" і березільцям.

22 лютого. Відбувся день патентознавця, проведений в рамках презентації договору про інформаційне співробітництво "Взаємодія" відділу технічної літератури з Харківською медичною академією післядипломної освіти та Інститутом проблем машинобудування НАН України. Представники цих установ зазначили важливість творчих взаємовідносин з бібліотекою. Зав. відділом захисту інтелектуальної власності Інституту машинобудування Н.К.Павлухіна висловила подяку за науково-бібліографічний покажчик патентів на винаходи та корисні моделі України і Росії "Альтернативні моторні палива біологічного походження", підготовлений бібліотекою разом з інститутом, і розповсюджений серед зацікавлених учасників заходу.

Згідно з програмою дня фахівця, обговорювалося питання впровадження на Україні 8-ї редакції Міжнародної патентної класифікації. Доповідав Л.М.Дунаєвський, патентний повірений,

головний спеціаліст НДПІ АСУ трансгаз. Було проведено огляд нових джерел інформації, що надійшли до відділу технічної літератури.

23 лютого. У межах методичної діяльності бібліотеки, головний бібліотекар відділу обробки і організації алфавітних каталогів В.К.Разінкова прочитала для бібліотекарів технікумів, коледжів та училищ лекцію "Порядок розстановки БЗ у загальному українсько-російському алфавіті" на замовлення Харківського обласного науково-методичного центру підвищення кваліфікації працівників культури.

27 лютого. У відділі іноземної літератури відкрилася книжкова виставка ***"Эти сказки и легенды, с их лесным благоуханьем"***, присвячена 200-річчю від дня народження американського поета **Г.Лонгфелло**.

28 лютого. Працівники відділу україніки взяли активну участь в роботі наукової конференції ***"Краєзнавство і учитель"***, яка щорічно проводиться в Харківському національному педагогічному університеті ім. Г.С.Сковороди. На пленарному засіданні конференції було заслухано доповідь Н.І.Полянської, завідувачки відділу "ХДНБ ім. В.Г.Короленка як центр інформаційно-бібліографічного краєзнавства". На секційному засіданні фахівець з наукової бібліографії В.О.Ярошик виступила з повідомленням на тему "Краєзнавча бібліографія на допомогу вчителю". Відділ підготував до цього заходу виставку-перегляд "Краєзнавство – джерело духовності і культури українського народу".

• Цього ж дня у відділі україніки відбулася презентація книг відомого краєзнавця Р.К.Рибальченка, який користується послугами ХДНБ ім. В.Г.Короленка з 1952 р. "Підкови на снігу" – оповідь про нелегкі часи німецької окупації, представлена крізь призму дитячої безпосередності. У ній подано авторське бачення подій першої половини 1940-х років на Харківщині. Книга "Край любимый. Малая Даниловка" – результат багаторічної пошукової роботи, збирання спогадів односельців, вивчення природи та історії селища, знайомить з історією його виникнення й розвитку, з життям населення у важкі постреволюційні часи, воєнні та повоєнні роки. Книга ілюстрована фотографіями про життя Малої Данилівки та її околиць від кінця XIX ст. до сьогодення.

Виступали співробітники відділу, автор презентованих видань, краєзнавці, читачі.

БЕРЕЗЕНЬ

3 березня. На веб-сайті бібліотеки відкрилася віртуальна виставка ***"Бекетовська симфонія",*** підготовлена відділом україніки до 145-річчя від дня народження **Олексія Миколайовича Бекетова** (1862–1941).

Видатний український зодчий народився у Харкові. За його проектами було зведено понад 100 чудових будинків та інших споруд (більше 40, у т.ч. будівля ХДНБ ім. В.Г.Короленка – у рідному місті), які належать до пам'ятників архітектури. На виставці організовано ілюстрований огляд життя і творчості митця, бібліографічний список друкованих праць архітектора та література про його діяльність.

• В інформаційно-бібліографічному відділі відбулася презентація багатотомного видання ***"Зібрання чинних міжнародних договорів України"***, яке містить конвенції, угоди, протоколи, меморандуми, декларації, комюніке з 1992 року.

5 березня. В актовому залі бібліотеки відбулася науково-практична конференція ***"Великий майстер "Березоля",*** присвячена 120-річчю від дня народження **Леся Курбаса.** Актори Харківського державного академічного драматичного театру ім. Т.Г.Шевченка Р.Жиров, Л.Захарчук, О.Приступ виконали уривок з п'єси М.Куліша "Мина Мазайло", режисером якої свого часу був Лесь Курбас. З доповідями та повідомленнями про життєвий і творчий шлях митця виступили О.І.Різниченко, провідний фахівець Харківського літературного музею, О.О.Сєдунова, зав. літературною частиною театру ім. Т.Г.Шевченка, викладачі української літератури Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С.Сковороди та харківських шкіл.

6 березня. Відкрилася книжкова виставка ***"Український народ у поетичній творчості Тараса Шевченка"***, приурочена до дня народження видатного поета. Особливий інтерес виявили відвідувачі до прижиттєвих видань творів Т.Г.Шевченка.

13 березня. У відділі україніки почала роботу книжкова виставка ***"Основоположник української музики"***, присвячена 165-річчю від дня народження **Миколи Віталійовича Лисенка** (1842–1912). Експонувалися твори композитора, видання, присвячені його творчості, педагогічній та громадській діяльності. Окремо були представлені публікації про харківський період життя та діяльності М.В.Лисенка та його зв'язки з Харковом.

14 березня. З метою виконання Рекомендацій Всеукраїнської міжвідомчої координаційно-методичної ради з правової освіти населення, в інформаційно-бібліографічному відділі оформлено тематичну виставку ***"Виборча система України"***. Відвідувачі мали змогу ознайомитися з виборчим законодавством, правами виборців, процедурою голосування, результатами попередніх виборчих компаній, судовими рішеннями з цих питань, а також зі списком Інтернет – адрес як пошукової бази інформації названої проблематики.

• У відділі рідкісних видань та рукописів відкрито виставку ***"Христя Алчевська (1882 – 1931). До 125-річчя з дня народження".*** Експонувалися твори, видання з автографами відомої української поетеси та перекладачки, зокрема на книгах "Туга за сонцем" (М., 1907), "Пісні серця і просторів" (Х., 1914), а також збірки поезій О.Олеся "З журбою радісь обнялась"(К., б.р.) з написом власника: "Х.Алчевська".

19 березня. У великому читальному залі відкрилася книжкова виставка ***"Урбанізація та екологічне здоров'я довкілля: Виклики сьогодення"***, організована до Всесвітнього дня Землі.

20 березня. На запит Генерального директора Національної бібліотеки України для дітей А.С.Кобзаренко підготовлено і відправлено зауваження до проекту **"Тимчасові примірні норми часу на основні процеси бібліотечної роботи"** (окремі розділи його другої редакції). Доопрацьований з урахуванням пропозицій бібліотек країни, у т.ч. ХДНБ ім. В.Г.Короленка, цей матеріал вигідно відрізняється від попереднього. Зауваження підготовлені за участю О.П.Куніч, Л.Р.Галюк (науково-методичний відділ) та О.А. Поліщук (відділ обробки документів та організації алфавітних каталогів).

• Відділ технічної літератури на замовлення Харківського управління "Південна залізниця" провів день інформації на тему ***"Прогресивні методи ремонту та утримання залізничної колії"***. На виставці, організованій в межах цього заходу, експонувалося понад 200 прим. документів, у т.ч. 162 описи винаходів.

21 березня. Патентний повірений Є.С.Стогній прочитав лекцію "Захист прав інтелектуальної власності в Україні" для фахівців ТОВ "Спектрум".

22 березня. У Німецькому читальному залі відкрилася книжкова виставка до дня пам'яті І.В.Гете ***"Goethe aus der Ferne: zum 175. Todestag des Dichters"***

23 березня. Організовано виставку ***"Радісна людина в радісному світі"*** до 125-річчя від дня народження **Корнєя Чуковського**

26 березня. Завідувачка відділу україніки Н.І.Полянська і головний бібліотекар цього відділу О.М.Дмитрієва брали участь у роботі Міжнародної наукової конференції ***"Лесь Курбас – людина театру"***, присвяченої 120-річчю від дня народження митця. Н.І.Полянська взяла участь в обговоренні друкованого каталогу "З книжкової колекції Леся Курбаса", підготовленого Харківською державною академією культури і презентованого на конференції.

26-27 березня. ХДНБ ім. В.Г.Короленка відвідали колеги з Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки **Марина Леонідівна Лисканова**, зав. відділом зберігання фондів і **Таїсія Андріївна Козак**, зав. обмінно-резервним фондом. Вони ознайомилися з роботою відділу зберігання фондів, відділу комплектування фондів та інших структурних підрозділів. Обмін досвідом роботи, думками стосовно вирішення проблемних питань збереження фондів у сучасних умовах був корисним як для гостей бібліотеки, так і для короленківців

27 березня. Фахівці з відділу технічної літератури брали участь у ***Німецько-українському форумі,*** присвяченому питанням співробітництва двох країн у таких сферах як металургія, машинобудування, будівництво, охорона навколишнього середовища та інших. Захід

проводився з ініціативи та за підтримкою Федерального міністерства економіки та технологій ФРН. Його організаторами була німецька компанія "Мост в Восточную Европу", Харківська міська адміністрація, Національний технічний університет України "КПІ", Харківський екологічний регіональний центр переробки промислових відходів, технопарк "Інститут монокристалів" НАН України.

Працівники ВТЛ запропонували учасникам форуму виставку науково-технічної та патентної літератури на тему ***"Проблеми екології у сучасному місті"***. Експонувалася також видавнича продукція, підготовлена фахівцями названого відділу, зокрема бібліографічні покажчики: "Альтернативні моторні палива біологічного походження", "Утилізація твердих промислових відходів", "Передові та ресурсо-зберігаючі технології в енергетиці", "Сучасні технології промислової переробки природного газу" та інші видання. Було розповсюджено інформацію про фонди науково-технічної літератури бібліотеки, патентної документації, послуги відділу технічної літератури.

- У читальному залі відділу рідкісних видань та рукописів відкрилася виставка ***"До 125-річчя Корнєя Чуковського: рідкісні та цінні книги, автографи письменника у колекції відділу".*** Були репрезентовані перші видання творів Корнєя Івановича Чуковського (1882–1969) – дитячих, літературознавчих та мемуарних книг. Серед раритетів бібліотеки – "Некрасов: Статьи и материалы» (Л., 1926), примірник з автографом Чуковського – дарчим написом письменниці Тетяні Олександровні Богданович (датований лютим 1927 р.).

28 березня. В Австрійській бібліотеці відбувся тематичний вечір ***"Побутова культура Австрії: історія та сучасність"***. Співробітник бібліотеки Н.В.Безлєпкіна розповіла про побутову культуру Австрії, традиції австрійських дизайнерів, творчість відомого австрійського архітектора **Фрідріха Хундертвассера.** Демонстувався відеофільм "Wohnkultur". Відбулася дискусія зі студентами-германістами, на якій обговорювався стан української та австрійської культури.

29 березня. Відбулася ***презентація проекту*** Німецького культурного центру "Гете-інститут" в Україні ***"Заочний абонемент (Україна)",*** за яким Німецький читальний зал бібліотеки отримав 104 примірника сучасної німецької художньої літератури. Ця література буде

експонуватися до липня 2007 року. З електронними версіями видань можна ознайомитися на веб-сторінці Німецького читального залу.

Учасники презентації – представники органів місцевої влади, Будинку Нюрнберга, викладачі кафедр німецької філології харківських вузів, студенти, бібліотекарі переглянули представлені видання, обговорили тенденції розвитку сучасної німецької літератури. З повідомленням про сучасну літературу Німеччини виступила М.Мірошниченко, ст. викладач Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна, яка вже багато років користується послугами Німецького читального залу. Інспектор управління культури Н.Вороніна передала в дар бібліотеці книги німецьких авторів Т.Бронса та Г.Баума, мешканців Нюрнберга – побратима Харкова.

• Працівники відділу україніки брали участь у засіданні ”круглого столу” на тему “Українська демократія: витоки, історія, перспективи”, організованому Харківською філією Українського державного університету економіки і фінансів. Фахівець відділу Н.В.Семеннікова провела для учасників заходу огляд наукових видань за проблематикою, що обговорювалася.

30 березня. Відділ україніки організував чергові краєзнавчі читання, приурочені до 160-річчя від дня народження **Матвія Сидоровича Кузнєцова** (1846–1911), підприємця, засновника Будянського фаянсового заводу на Харківщини. Краєзнавець Т.М.Безрукава, яка вже багато років досліджує історію селища Буди, розповіла про життєвий шлях М.С.Кузнєцова, його внесок у розвиток порцелянового виробництва, благодійну діяльність. Наголошувалося на необхідності збереження будівель збанкрутілого Будянського фаянсового заводу, його музею і музейного фонду.

31 березня. У читальному залі відділу іноземної літератури відкрилася виставка ***“Батько квартету та симфонії”,*** організована до 110-річчя з дня смерті видатного німецького композитора **Й.Брамса.**

* * *

• За пропозицією Національної парламентської бібліотеки України, у першому кварталі 2007 р. співробітники відділу організації науково-дослідної роботи провели анкетування 100 користувачів

бібліотеки та її персоналу з метою визначення кращих художніх, наукових та науково-популярних книг, довідників, що вийшли друком у 2005–2006 роках. Результати соціологічного дослідження, організованого парламентською бібліотекою, мають бути оприлюднені під час Фестивалю української книги і читання "Читай українське", який відбудеться у Києві наприкінці квітня.

• У межах ***всеукраїнського дослідження "Публічні бібліотеки України в контексті соціокультурного простору регіону"***, яке проводиться з ініціативи Національної парламентської бібліотеки України, працівники відділу організації науково-дослідної роботи та Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки здійснили анкетування 100 респондентів – жителів Харкова, мешканців Зміїва, Чугуєва та двох сіл Харківського району.

• Бібліограф відділу організації науково-дослідної роботи О.В.Тригуб брала участь в обласному конкурсі ***"Кращий молодий науковець Харківщини"***. На конкурс було представлено наукову роботу "Портрет аудиторії користувачів Інтернет-центру ХДНБ ім. В.Г.Короленка", підготовлену за результатами трирічного моніторингового опитування.

2 ВИДАВНИЧА ПРОДУКЦІЯ ХДНБ ім. В.Г. КОРОЛЕНКА

2.1 Видання, підготовлені співпрацівниками

Альтернативні моторні палива біологічного походження: Наук.-бібліогр. покажч. /ХДНБ ім. В.Г.Короленка; Уклад.: В.Г.Прохорова, Т.К.Крестініна. – Х., 2007. – 29 с.

Покажчик містить описи патентів на винаходи та корисні моделі України, Росії, що надійшли до фонду бібліотеки у 1997– 2006 роках.

Бібліотечна справа. Бібліотекознавство. Бібліографознавство: Звед. кат. Нових надходжень до провід. б-к Харкова за 2006 р. /ХДНБ ім. В.Г.Короленка; Уклад. Л.В.Глазунова. – Х., 2007. – 94 с.

У посібнику відображено окремі видання, електронні ресурси та неопубліковані документи (дисертації, автореферати дисертацій, машинопис та ін.) українською, російською та іноземними мовами (англійською, болгарською,

польською, німецькою) з питань бібліотечної справи, бібліотекознавства та бібліографознавства, які надійшли до 17 найбільших харківських бібліотек у 2006 році. Загалом представлено 434 записи.

Український письменник Леонід Чернов (Малошийченко) (1899–1933). Бібліогр. покажч. /ХДНБ ім. В.Г.Короленка; Уклад. Т.В. Гологорська. – Х., 2006. – 41 с.

Подано відомості про твори письменника, його життя і творчість.

Утилізація відходів: Кат. вист. /ХДНБ ім. В.Г.Короленка; Уклад. В.О.Кривошей. – Х., 2007. – 45 с.

Представлено матеріали про книги та статті з періодичних видань, одержаних бібліотекою у 2001 – 2006 роках.

2.2 Статті співпрацівників

Лосиевский И. «И опять все нашедший вновь …»: [К 100-летию Дмитрия Кедрина; по материалам архивного фонда ХГНБ им. В.Г.Короленко] /И.Лосиевский // 2000: Еженедельник. – К., 2007. – № 10. – С.7.

Лосієвський І.Я. Маслович Василь Григорович /І.Я.Лосієвський //Літ. Харківщина: Довід. – 2-е вид., випр. і доп. – Х.: Майдан, 2007. – С.185–186.

Лосієвський І.Я. Розальон-Сошальський Володимир Григорович // Там само. – С.230–231.

Лосієвський І.Я. Філолгафітський Євграф // Там само. – С.273–274.

Лосієвський І.Я. Шелаковий Сергій Костянтинович // Там само. – С.296–297.

Незнамова Л.П. ХДНБ ім. В.Г.Короленка як інформаційно-бібліографічний центр українознавства /Л.П.Незнамова, Н.І.Полянська // Наукова бібліотека: пріоритети розвитку та перспективи: Матеріали

Всеукр. наук.-практ. конф. (Одеса, 24–25 верес. 2004 р.). – Одеса, 2006. – С.74–81.

Ракитянська В.Д. Втрату бібліотеки не заміниш ніякими коштами: [Бесіда з новим директором ХДНБ ім. В.Г.Короленка про шляхи розвитку бібліотеки] / В.Д.Ракитянська; Бесіду вів Л.Логвиненко // Слобод. край. – 2007. – 16 січ.

3 БІБЛІОТЕКА НА СТОРІНКАХ ВИДАНЬ

Адреси, телефони, факси, Інтернет, електронна пошта провідних бібліотек України. Довідник / Нац. парламент. б-ка України; Уклад. О.Зозуля. – К., 2007. – 51с.

Подано відомості про ХДНБ ім. В.Г.Королека.

Бенч О.Г. Було б справедливим надати бібліотеці статус національної: [Бесіда з заст. міністра культури і туризму України про можливість надання ХДНБ ім. В.Г.Короленка статусу національної] /О.Г.Бенч; Бесіду вів Л.Логвиненко // Слобод. край. – 2007. – 16 січ.

Василенко О.М. Бібліотечна статистика в Україні: (1992–2005 рр.). Автореф. дис. ... канд. іст. наук / О.М. Василенко; Нац. б-ка України ім. В.І.Вернадського. – К., 2007. – 18 с.

У контексті становлення теорії і практики бібліотечної статистики кінця XIX – початку XX ст. на теренах сучасної України згадується діяльність колишніх співробітників бібліотеки, бібліотекознавців О.А.Дідріхсона, Л.Б.Хавкіної. Зазначено, що джерельною базою дослідження слугували фонди найбільших бібліотек України, у т.ч. ХДНБ ім. В.Г.Короленка.

Григорьєва М.В. М.Ф.Сумцов: діяльність в Харківському історико-філологічному товаристві / М.В.Григорьєва // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Зб. наук. пр. /Харк. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна. – Х., 2006. – Вип. 8. – С.214 – 220.

Дані про внесок М.Ф.Сумцова у створення Харківської громадської бібліотеки.

Зведений план основних заходів бібліотек України на 2007 рік /Нац. парлам. б-ка України; Уклад. О.В.Зозуля. – К., 2007. – 54 с.

Заплановані заходи найбільших бібліотек України системи Міністерства культури і туризму України, у т.ч. ХДНБ ім. В.Г.Короленка, орієнтовані на підвищення професійної майстерності, реалізацію загальнодержавних, регіональних програм, відзначення знаменних та історичних дат. Соціологічні дослідження, розвідки, моніторинги. Видавнича діяльність

Можейко И. Впечатления Ростислава Рыбальченко /И. Можейко //Харьк. известия. – 2007. – 15 марта. – С.14.

Співпраця Р.К.Рибальченка, лауреата премії Харківського міськвиконкому в області краєзнавства та І.Я.Лосієвського, завідувача відділу рідкісних видань і рукописів ХДНБ ім. В.Г.Короленка у виданні збірки поезій Д.Кленовського "Певучая ноша".

Кутовая К. Ветер перемен / К. Кутовая // Городской ДоZор. – 2007. – №1(24), 13–19 января.

Представлення колективу ХДНБ ім. В.Г. Короленка нового директора В.Ракитянської за участю заступника міністра культури і туризму України О.Шокало-Бенч. Обговорення питання надання бібліотеці статусу національного закладу культури.

Харьковская государственная библиотека им. В.Г.Короленко // Сотрудничество для решения проблемы отходов: Материалы IV Междунар. конф., 31 янв. – 1 февр. 2007 г., г. Харьков, Украина / Независ. агентство экол. информ. (ЭкоИнформ). – Х., 2007. – С. [333].

Послуги відділу технічної літератури.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА...**4**

1 ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ІМ. В.Г.КОРОЛЕНКА: ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАРІ..**5**

(СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ)..**5**

СІЧЕНЬ...**5**

ЛЮТИЙ...**8**

БЕРЕЗЕНЬ...**17**

2 ВИДАВНИЧА ПРОДУКЦІЯ ХДНБ ІМ. В.Г. КОРОЛЕНКА...**22**

2.1 Видання, підготовлені співпрацівниками..22
2.2 Статті співпрацівників...23

3 БІБЛІОТЕКА НА СТОРІНКАХ ВИДАНЬ...**24**

Виробничо-практичне видання

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка

Інформаційний бюлетень
2007 р. Вип. 1(33)

Відповідальний за випуск В.Д.Ракитянська,
засл. працівник культури України

Редактор Л.П.Суворова

Підписано до друку Формат паперу 60х84/16
1,7 друк. арк., 1,2 обл.-вид. арк. Папір для множ. апаратів. Тираж 90.
Замовлення №
Ксерокс ХДНБ ім. В.Г.Короленка, 61003 Харків-3, пров. Короленка, 18.